

PROGRAM AZOTANOWY zastąpił OSN

Dotychczasowe programy działań dla obszarów szczególnie narażonych na spływy azotu pochodzenia rolniczego nie przyniosły oczekiwanej poprawy jakości wód. Polska dołączyła do krajów (m.in. Finlandia, Dania, Irlandia, Łotwa, Niemcy, Holandia, Austria i Słowenia), które korzystają z innej możliwości wdrażania dyrektywy 91/676/EWG zwanej dyrektywą azotanową i przyjęła PROGRAM DZIAŁAŃ (program azotanowy) na terenie całego kraju.

Program działań opracowano w oparciu o ustawę: Prawo wodne (Dz. U. z 2017 r. poz. 1566), a ogłoszono w rozporządzeniu: w sprawie przyjęcia „Programu działań mających na celu zmniejszenie zanieczyszczenia wód azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych oraz zapobieganie dalszemu zanieczyszczeniu” (Dz. U. z 2018 r. poz. 1339).

Program działań potocznie nazywany jest PROGRAMEM AZOTANOWYM.

Gospodarstwa w zależności od powierzchni, skali produkcji zwierzęcej i intensywności produkcji roślinnej muszą spełnić praktyki obowiązkowe. Dla wszystkich zobowiązanych do zagospodarowania nawozów naturalnych program określa termin graniczny, do kiedy dostosować powierzchnię miejsc do przechowywania nawozów naturalnych i pojemności zbiorników.

I. Grupy gospodarstw

W zależności od wielkości gospodarstwa i sposobu produkcji możemy wydzielić grupy gospodarstw pod względem zalecanych dla nich praktyk w programie azotanowym. Od najmniejszych - o znikomym wpływie na jakość wód - po wielkotowarowe o dużej koncentracji produkcji.

mniejsze: poniżej 10 ha UR lub poniżej 10 DJP w gospodarstwie,

średnie: równe i powyżej 10 ha UR lub równe i powyżej 10 DJP w gospodarstwie,

duże: powyżej 100 ha UR lub powyżej 50 ha upraw intensywnych* lub powyżej 60 DJP,

bardzo duże: prowadzą chów lub hodowlę: powyżej 40 000 stanowisk dla drobiu lub powyżej 2 000 stanowisk dla świń o wadze ponad 30 kg lub 750 stanowisk dla macior;

*Na liście upraw intensywnych znajduje się 19 upraw polowych (pszenica, pszenżyto, żyto mieszańcowe, kukurydza, rzepak, burak cukrowy, pastewny i ćwikłowy, ziemniak późny, kapusta głowiasta, kalafior, brokuł, kapusta brukselska, marchew, seler korzeniowy, ogórek, cukinia, cebula, por) oraz 3 uprawy pod osłonami (pomidor, ogórek, papryka), dla których uzyskanie wysokiego plonu wymusza zastosowanie nawożenia azotem powyżej określonego progu.

Tabela 1. Rodzaje zalecanych praktyk

Gospodarstwo	Praktyki		
mniejsze	przestrzeganie terminów nawożenia	+ ewidencja zabiegów agrotechnicznych	+ maksymalne dawki azotu lub dobrowolnie plan nawożenia azotem
średnie	i składowania nawozów naturalnych	z nawożeniem azotem	+ plan nawożenia azotem
duże			+ plan nawożenia azotem (zatwierdzony przez okręgową stację chemiczno-rolniczą i kopia przesłana do wójta lub burmistrza, lub prezydenta miasta oraz do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska właściwego ze względu na położenie gruntów)
bardzo duże			